روایت زندگی

نسیم و خانه‌ای که سقف ندارد

شهرزاد همتی

باد عصرگاهی، خاک را از زمین بلند می‌کرد و در حیاط کوچک خانه می‌چرخاند. درخت انار خشکیده‌ای در گوشه حیاط ایستاده بود؛ مثل مادربزرگ نسیم؛ خمیده، ولی هنوز زنده. نسیم روی پله سیمانی نشسته بود و نگاهش را به طنابِ هنوز آویزان از تیرآهن سقف دوخته بود. از روزی که مادرش خودش را با همان طناب حلق‌آویز کرد، انگار دنیا در همین چند متر خلاصه شده بود: یک اتاق ترک‌خورده، بوی نفت خام و سکوتی که گاهی با سرفه‌های مادربزرگ می‌شکست.

مادرش مهربان بود؛ زن آرامی که هر وقت صدای اذان می‌آمد، برای نسیم دعا می‌کرد و موهایش را می‌بافت. اما مدتی بود چیزهایی می‌دید که دیگران نمی‌دیدند. با سایه‌ها حرف می‌زد، با دیوار گریه می‌کرد و می‌گفت «یه صدایی تو گوشمه که نمی‌ذاره بخوابم». پزشک گفته بود بیماری‌اش شیزوفرنی است، ولی داروها گران بود و بیمه‌ای در کار نبود. هر بار که حالش بدتر می‌شد، نسیم می‌ترسید، اما بیشتر از ترس، دلش برای مادرش می‌سوخت.

آن روز آخر، نسیم از مدرسه برگشت و دید مادرش سفره شام را انداخته، اما خودش نیست. صدای رادیو از اتاق می‌آمد. در را باز کرد... و دیگر دنیا همان‌طور نماند. تو فکر کن چطور نسیم با دیدن جنازه مادر که میان زمین و هوا تاب می‌خورد، آدم سابق می‌شود؟

از آن شب به بعد، نسیم دیگر نخندید. تنها ماند، با مادربزرگ ۷۵ ساله‌ای که دست‌هایش می‌لرزید و فقط بلد بود دعا بخواند. پدرش سال‌ها پیش رفته بود. ازدواج اجباری پسرعمو و دخترعمو خانواده را به جنگ انداخته بود و پدر، در همان درگیری، قهر کرده و رفته بود. هیچ‌کس نفهمید کجا. ۱۰ سال بعد خبر مرگش رسید، ولی نسیم هرگز او را به یاد نداشت.

حالا دو زن در خانه‌ای زندگی می‌کردند که بیشتر به ویرانه می‌مانست. دیوارها نم‌زده بود، سقف چکه می‌کرد و زمستان‌ها باد از شکاف پنجره‌ها می‌وزید. شب‌ها نسیم کنار چراغ‌نفتی می‌نشست و دفتر نقاشی قدیمی‌اش را ورق می‌زد. در یکی از صفحه‌ها چهره مادرش را کشیده بود، با لبخند. هر بار که نگاهش می‌کرد، چشم‌هایش خیس می‌شد و لب‌هایش می‌لرزید: «مامان... کاش فقط یه روز دیگه بودی...».

مدتی است گروهی از خیرین به سراغ‌شان آمده‌اند. وقتی حال نسیم را دیدند، برایش مشاور گرفتند. روان‌شناس می‌گوید باید از آن خانه بیرون بیاید؛ جایی که هر گوشه‌اش خاطره مرگ است، نمی‌تواند پناه باشد. گفته‌اند اگر به خانه‌ای تازه برود، شاید امید برگردد، شاید دوباره درس بخواند یا یک حرفه یاد بگیرد.

اما پول نیست. خانه‌ای که بتواند به او حس امنیت بدهد، هزینه دارد. آنها تا امروز بخشی از هزینه را جمع کرده‌اند، ولی هنوز ۸۰ میلیون تومان کم است.

نسیم این را نمی‌داند. فقط می‌داند هر روز صبح با صدای اذان از خواب می‌پرد و خیال می‌کند مادرش صدایش کرده. مادربزرگ آرام می‌گوید: «دخترم، خدا خواست که ما بمونیم، شاید یه خیری درش باشه»، ولی خودش هم می‌داند، خیری که سقف ندارد، نمی‌ماند.

گاهی نسیم جلوی خانه می‌ایستد و به دشت‌های اطراف قم نگاه می‌کند. باد خاک را به صورتش می‌زند. دلش می‌خواهد برود، هرجا که صدای مادرش نرسد. می‌گوید: «می‌خوام درس بخونم، می‌خوام پرستار شم که کسی مثل مامان بی‌پناه نمونه». اما بعد آه می‌کشد و برمی‌گردد به همان اتاق نم‌زده، به همان پتوی نازک، به همان سقف بی‌رحم.

مادربزرگ شب‌ها برایش قصه می‌گوید؛ از قدیم، از روزهایی که دخترها گل‌سر می‌زدند و می‌خندیدند. اما حالا هر دو می‌دانند خنده فقط در خاطره است.

قرار است اگر آن ۸۰ میلیون تأمین شود، نسیم و مادربزرگش به خانه‌ای کوچک و امن بروند؛ جایی با دیوارهای سفید، پنجره‌ای رو به آفتاب و اتاقی که بوی زندگی بدهد. روان‌شناس قول داده آنجا کلاس خیاطی برایش بگذارد. شاید روزی با دستان خودش لباس‌هایی بدوزد و دوباره بخندد.

شاید اگر این کمک برسد، طناب از ذهن نسیم جدا شود. شاید بتواند بنویسد: «مامان، حالا خوبم. دیگه شب‌ها نمی‌ترسم».

قصه نسیم، قصه تلخی است، اما هنوز تمام نشده، هنوز می‌شود پایانش را عوض کرد؛ با دست‌هایی که سقف می‌سازند، نه با طناب‌هایی که می‌برند. ما به دنبال آن هستیم که صد میلیون تومان برای ودیعه خانه و خرید یک‌سری وسایل کوچک برای خانه جدید تأمین کنیم. در صورت تمایل مبالغ اهدایی خود را به شماره کارت ۵۰۴۱۷۲۱۲۰۹۴۳۴۷۲۰ بانک رسالت به نام شهرزاد همتی پل‌سنگی واریز کنید. ما از احوال نسیم شما را باخبر می‌کنیم.

گفت‌وگوی «شرق» با ۲ دانشجوی نپالی درباره علت اصلی اعتراضات گسترده نسل «زد» این کشور

جرقه‌ای به نام «نپوکیدز»

برخی رسانه‌ها به اشتباه نوشتند که اعتراض‌ها به دلیل ممنوعیت شبکه‌های اجتماعی رخ داد، اما اصل این جنبش درباره آزادی، عدالت و آینده‌ای عاری از فساد است

زهرا اکرمی: آنچه مدت‌هاست نام کشور نپال را به صدر اخبار دنیا آورده، سقوط دولت در عرض شش روز در پی اعتراضات نسل Z در این کشور نسبت به فساد و مسدودشدن شبکه‌های اجتماعی است. اما دانشجویان می‌گویند نتیجه این اعتراضات برای نسل جوان امیدوارکننده بوده و حالا آنها امید دارند کشوری عاری از فساد بسازند که در آن عدالت، آزادی و امید نه‌فقط رؤیا، بلکه واقعیتی برای همه باشد. نپال، کشوری با حدود ۲۹ میلیون نفر جمعیت در همسایگی هند، در دهه‌های اخیر صحنه بی‌ثباتی‌های سیاسی بسیاری بوده است. این کشور در بیشتر تاریخ خود، حکومت پادشاهی داشته است. از سال ۱۹۹۶ جنگ داخلی در این کشور آغاز شد و بیش از یک دهه ناآرامی منجر به تضعیف دولت و اقتصاد و در نهایت در سال ۲۰۰۶ منجر به پایان حکومت پادشاهی شد. در سال ۲۰۰۸ حکومت پادشاهی با مصوبه مجلس مؤسسان نپال برانداخته شد و یک جمهوری دموکراتیک چندحزبی فدرال برقرار شد. هرچند پس از آن نیز درگیری‌هایی در این کشور وجود داشته، اما این سیستم حکومتی پابرجا مانده است و در قانون اساسی سال ۲۰۱۵ نظام حکومتی کشور دموکراسی پارلمانی اعلام شد. از زمان تشکیل حکومت جدید تاکنون، نپال ۱۴ دولت داشته و اعتراضات مکرری ناشی از نابرابری شدید درآمد و بیکاری بیش از ۲۰درصدی در میان جوانان رخ داده است. از سوی دیگر، آمارها نشان می‌دهد یک‌سوم جمعیت جوان کشور که عمدتا در دهه ۲۰ زندگی خود هستند، برای کار از کشور مهاجرت کرده‌اند. اما آنچه این روزها نام این کشور را به صدر اخبار دنیا آورده، سقوط دولت در عرض شش روز در پی اعتراضات نسل Z در این کشور است. اوایل شهریورماه، اعتراضات گسترده جوانان در نپال آغاز شد. در روزهای آغاز اعتراضات برخی رسانه‌ها نوشته بودند علت این اعتراضات مسدودشدن شبکه‌های اجتماعی است، اما دو نفر از دانشجویان نپالی به «شرق» می‌گویند علت اصلی، اعتراض جوانان به فساد در این کشور است.

عکس: AP

جرقه‌ای به نام «Nepo Kids»

در اصل اعتراضات جوانان نپالی ابتدا با ترند نپوکیدز (nepo kids) در شبکه‌های اجتماعی شروع شد؛ ترندی که نشان می‌داد فرزندان سیاست‌مداران فاسد در رفاه و تجمل زندگی می‌کنند و این در حالی است که شرایط اقتصادی و معیشتی برای مردم عادی نپال به سختی می‌گذرد. برخورد شدید با معترضان و کشته‌شدن بیش از ۸۰ نفر در اعتراضات و سپس اعمال محدودیت بر شبکه‌های اجتماعی، آتش اعتراضات را شعله‌ور کرد. در اصل دولت پس از آنکه با انتقادهای گسترده روبه‌رو شد، ممنوعیتی را بر پلتفرم‌های برجسته رسانه‌های اجتماعی و پیام‌رسان اعمال کرد. این تصمیم باعث خشم عمومی شد و ده‌ها هزار نفر، عمدتا جوان، برای اعتراض علیه این ممنوعیت و نیز فساد گسترده به خیابان آمدند. وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات نپال اعلام کرده بود که به شرکت‌های شبکه‌های اجتماعی هفت روز مهلت داده تا طبق قوانین کشور ثبت شوند، اما جز پنج مورد، باقی این کار را نکردند و بنابراین دستور غیرفعال‌سازی آنها صادر شده است. دولت اعلام کرده مقررات جدید برای مقابله با سخنان نفرت‌انگیز، اخبار جعلی و جرائم اینترنتی طراحی شده است. همچنین مجموعه‌ای از پیش‌نویس لوایح درباره آزادی مطبوعات و شبکه‌های اجتماعی در پارلمان نپال در حال بررسی بود که می‌تواند منجر به جریمه یا زندان برای کسانی شود که محتوای «مخالف منافع ملی» منتشر کنند و به دولت اجازه دهد روزنامه‌ها را تعطیل و مجوز روزنامه‌نگاران را لغو کند. در نهایت، با بالاگرفتن اعتراضات در پایتخت، تلاش معترضان برای حمله به ساختمان پارلمان منجر به آغاز درگیری‌هایی با پلیس شد که در پی آن بیش از ۵۰ نفر کشته و ده‌ها نفر زخمی شدند. اما تداوم اعتراضات باعث شد در ۹ سپتامبر ۲۰۲۵، نخست‌وزیر شارما اولی، به همراه چند وزیر دولت، استعفا دهند و در ۱۲ سپتامبر، سوشیلا کارکی به‌عنوان نخست‌وزیر موقت نپال منصوب شد. او حالا با چالش‌های بسیاری دست و پنجه نرم می‌کند که مهم‌ترین آن، انتظار معترضان برای برگزاری انتخابات ظرف شش ماه آینده، بازداشت رهبران ارشد حزب متهم به فساد، حذف این سیاست‌مداران از پست‌های کلیدی و تحقیق درباره مرگ کشته‌شده‌های اعتراضات اخیر است.

دو روی سکه انقلاب از دل فضای دیجیتال

این اعتراضات بار دیگر توجه کارشناسان و رسانه‌ها را به اثرگذاری شبکه‌های اجتماعی جلب کرده است. برخی کارشناسان معتقدند برخلاف جنبش‌های سیاسی که در گذشته غالبا در دفاتر حزبی یا جلسات سیاسی طراحی می‌شدند، «انقلاب نسل Z» در نپال از دل فضای دیجیتال بیرون آمد و در رسانه‌های اجتماعی و توسط هشتگ‌ها سازماندهی شد. مزیت جنبش دیجیتال نسل Z در این بود که توانست بدون سازمان متمرکز، سریع و گسترده بسیج ایجاد کند، اما همین غیرمتمرکزبودن چالش‌هایی هم دارد؛ ازجمله دشواری در تعریف خواسته‌های منسجم و همچنین خطر بهره‌برداری‌های غیرمطلوب از سوی گروه‌های سیاسی.

به‌طور کلی ظهور و گسترش شبکه‌های اجتماعی، شیوه‌های مشارکت سیاسی و اجتماعی را دچار تحولی عمیق کرده و دیگر احزاب و اتحادیه‌ها تنها بستر کنش جمعی نیستند. اعتراضات نپال هم فقط یکی از نمونه‌های این تحول است که چون خیلی سریع منجر به تغییرات ساختاری در این کشور شده، توجه بیشتری را به خود جلب کرده است.

هرچند همچنان نمی‌توان درباره پایداری این تغییرات قضاوت کرد. در اصل بحران نپال بازتابی از چالشی بزرگ‌تر در کشورهای آسیایی و سایر نقاط دنیاست؛ یعنی تعارض میان سرعت تحرک دیجیتال جوانان و کندی تغییر در نهادهای رسمی سیاسی. اگرچه تلفن‌های هوشمند، رسانه‌های اجتماعی و شبکه‌های آنلاین ابزارهای قدرتمندی در اختیار جوانان قرار داده‌اند تا سازماندهی و صدای خود را تقویت کنند، اما تغییر پایدار همچنان باید از طریق نهادهای رسمی مانند پارلمان‌ها، دادگاه‌ها و قانون اساسی محقق شود. حالا نسل Z نپال نیز با این چالش روبه‌رو ست که چگونه جنبش کنونی را به یک دگرگونی سیاسی پایدار و نهادینه تبدیل کند.

دانشجویان نپالی در جست‌وجوی عدالت، آزادی و امید

اعتراضات نپال علاوه بر اهمیت شبکه‌های اجتماعی، بار دیگر بحث مطالبات نسل Z و اثرگذاری آنها را نیز در اذهان مطرح کرده است؛ چراکه جوانان نپال بعد از قطع شبکه‌های اجتماعی هم توانستند مردم را برای حضور گسترده بسیج و در مدت کوتاهی تغییرات مهمی در کشور ایجاد کنند. روزنامه «شرق» با دو نفر از نسل جوان نپال که به‌تازگی برای تحصیل به آمریکا مهاجرت کرده‌اند، درباره دیدگاه‌شان نسبت به اعتراضات و بیم‌ها و امیدهایشان به گفت‌وگو پرداخته است.

یکی از این دانشجویان که در حال حاضر در ایالت اکلاهاما مشغول به تحصیل است، در گفت‌وگو با «شرق» درباره دلایل آغاز اعتراضات در نپال می‌گوید: «اعتراضات در نپال به دلیل سال‌ها فساد آغاز شده است؛ فسادی که مردم، به‌ویژه نسل Z، دیگر نمی‌توانند در برابر آن سکوت کنند. این حرکت با ترند نپوکیدز (nepo kids) در شبکه‌های اجتماعی شروع شد؛ ترندی که نشان می‌داد فرزندان سیاست‌مداران فاسد، در رفاه و تجمل زندگی می‌کنند، درحالی‌که مردم عادی نپال برای زنده‌ماندن تقلا می‌کردند. نپوکیدز به فرزندان سیاست‌مداران ثروتمندی گفته می‌شود که در خارج زندگی می‌کنند. این در حالی بود که خود سیاست‌مداران مدام می‌گفتند «من خیلی فقیرم، هیچ پولی ندارم»، ولی فرزندان و خانواده‌شان مثل شاهزاده‌ها زندگی می‌کردند. همین افشاگری‌ها باعث شد دولت تصمیم بگیرد شبکه‌های اجتماعی را مسدود کند. بنابراین شبکه‌های اجتماعی جز تیک‌تاک به مدت سه یا چهار روز مسدود شد. بعد از آن، بقیه مردم و گروه‌ها تصمیم گرفتند علیه فساد دولت تظاهرات کنند. آنها برای تاریخ هشتم سپتامبر فراخوان دادند و این خبر را در تیک‌تاک منتشر کردند. تظاهرات اول کاملا مسالمت‌آمیز شروع شد، ولی کم‌کم اوضاع متشنج شد. اعمال خشونت در برخورد با معترضان باعث شد همه دانشجویان خشمگین شوند و شروع کنند به حمله به دیوارهای اطراف مجلس. قرار بود تظاهرات آرام بماند، اما در نهایت پلیس شروع کرد به شلیک گاز اشک‌آور و آب‌پاشی. بعد از آن، تیراندازی واقعی آغاز شد؛ نه گلوله‌های پلاستیکی، بلکه گلوله جنگی. آنها مستقیما مردم را هدف می‌گرفتند، حتی به هوا شلیک نمی‌کردند. اگر عکس‌ها را در شبکه‌های اجتماعی دیده باشید، پلیس مستقیم به سوی مردم نشانه می‌رفت. قرار بود اعتراض‌ها مسالمت‌آمیز باشد، اما در همان روز نخست ارتش به روی جوانان معترض آتش گشود و بیش از ۵۰ نفر بی‌گناه کشته شدند.

بنابراین به نظر می‌رسد برخورد شدید با معترضان، آتش اعتراضات را بیشتر کرده است: «این فاجعه دردناک خشم مردم را شعله‌ورتر و اعتراض‌های آرام را به یک جنبش گسترده تبدیل کرد. کشتار دانش‌آموزانی که لباس مدرسه به تن داشتند، کاملا برخلاف قانون بود و همین همه را به‌شدت عصبانی کرد. روز بعد، خشم مردم چند برابر شد و دوباره اعتراض‌ها بالا گرفت. البته این اولین اعتراض جوانان در نپال نبود؛ دوره‌های دیگری هم معترضان به خیابان‌ها آمده بودند. اما قبلا اعتراض‌ها معمولا یک هفته یا دو هفته ادامه پیدا می‌کرد و در نهایت دولت چندان اهمیت نمی‌داد، ولی این بار به دلیل کشته‌شدن بچه‌ها، اوضاع فرق کرد. این قتل‌ها مردم را به‌شدت خشمگین کرد و همه چیز شعله‌ور شد. به همین دلیل، نتایجی که امروز می‌بینید، همه ناشی از خشم مردم است. اکنون معترضان خواستار عدالت برای کشته‌شدگان، پایان فساد و تغییر واقعی در دولت هستند. برخی رسانه‌ها به اشتباه مدعی شدند که این اعتراض‌ها به دلیل ممنوعیت شبکه‌های اجتماعی بوده، اما این درست نیست. ممنوعیت تنها پس از وایرال‌شدن ترند نپوکیدز اعمال شد؛ زیرا دولت می‌خواست صدای مردم را خاموش کند.

ادامه در صفحه ۱۰

سلامت

۸۰ درصد ظرفیت ۴ رشته تخصصی پُر نمی‌شود

ایسنا: قائم‌مقام وزیر بهداشت با تأکید بر اینکه سال گذشته بیش از ۱۶۰۰ صندلی رشته‌های دستیاری خالی ماند، گفت: «بیش از ۸۰ درصد ظرفیت رشته طب اورژانس و یک‌سوم رشته بیهوشی خالی از ظرفیت مانده است». علی جعفریان با بیان این مطلب به وضعیت کمبود تقاضا در رشته‌های تخصصی در سال جاری اشاره کرد و گفت: «در طول سه سال گذشته بر اساس تصمیمی که در وزارت بهداشت داشتیم و در حال حاضر نیز در مصوبه برنامه هفتم توسعه وجود دارد، باید سالانه ۱۲ درصد به ظرفیت رشته‌های تخصصی اضافه شود. بر این اساس ما این ظرفیت را به رشته‌های تخصصی اضافه کردیم و با توجه به اینکه این رشته‌ها متقاضی ندارند، میزان خالی‌بودن ظرفیت‌ها افزایش می‌یابد». او ادامه داد: «متأسفانه در سال ۱۴۰۳ حدود ۱۶۰۰ صندلی دستیاری در دانشگاه‌های کشور خالی مانده‌اند. بنابراین تصمیم افزایش ظرفیت به‌هیچ‌عنوان مشکلی از کشور را حل نمی‌کند؛ به طوری که ما امروزه در رشته کلیدی نظیر بیهوشی حدود ۴۴۰ ظرفیت داشتیم که فقط ۱۱۰ رزیدنت جذب کردیم و ۱۳۰ صندلی این رشته خالی از دانشجو مانده است». قائم‌مقام وزیر بهداشت با تأکید بر اینکه بیش از ۸۰ درصد صندلی در رشته طب اورژانس دانشگاه‌ها خالی از ظرفیت مانده است، گفت: «به طور کلی در این رشته ۴۰۰ ظرفیت وجود دارد که فقط ۳۸ دانشجو در این رشته پذیرش شدند. این وضعیت در رشته‌هایی نظیر عفونی، داخلی و زنان نیز به این صورت است. اینکه ما تصور کنیم با افزایش ظرفیت مشکل ما حل می‌شود، کاملا اشتباه است». جعفریان افزود: «اگر می‌خواهیم در شهرهای مختلف نیروهای متخصص داشته باشیم، باید شرایط پذیرش دانشجو در دانشگاه‌ها را اصلاح کنیم تا دانشجویان برای پذیرش دانشجو انگیزه پیدا کنند». جانشین وزیر بهداشت از افزایش حقوق دانشجویان دستیاری در سال جاری خبر داد و گفت: «بیمه بازنشستگی و برخی مزایای دیگر در حوزه فعالیت آموزشی از برنامه‌هایی است که وزارت بهداشت برای این دانشجویان در نظر گرفته است. مابقی اقدامات در اختیار وزارت بهداشت نیست». جعفریان با بیان اینکه بی‌میلی برای حضور در رشته‌های دستیاری به همه دانشگاه‌ها از جمله دانشگاه‌های سطح یک نیز رسیده است، ادامه داد: «به طور مثال صندلی خالی در رشته بیهوشی و طب اورژانس در دانشگاه‌های بزرگ نیز وجود دارد و ما در دانشگاه‌های تهران و شهید بهشتی با صندلی خالی مواجه هستیم». او با بیان اینکه مسئله افزایش ظرفیت در موضوع ارائه خدمت و نیروی انسانی در حوزه سلامت تعیین‌کننده نیست، گفت: «شواهد زیادی وجود دارد که نشان می‌دهد افزایش ظرفیت مشکلی را در کشور حل نکرده است. به طوری که ما سه سال در رشته‌های تخصصی افزایش ظرفیت داشتیم اما باز هم شاهد صندلی خالی در این رشته‌ها هستیم. بنابراین باید تصمیم دیگری در این زمینه گرفته شود».

جدول ۵۱۶۱ طراح: بیژن گورانی

افقی:

۱- اسباب نواختن موسیقی- رمانی نوشته علی‌محمد افغانی ۲- ناطق- قسمت نرم و بدون استخوان گوشت گوسفند- رئیس قبیله ۳- فیلمی ساخته مجید مجیدی- پرهیزگاری- پارچه ابریشمی رنگین ۴- ضمیر جمع- شب خاطره‌انگیز پاییز- هنرپیشه مرد ۵- زمین آذری- دست‌آموز- جایزه جهانی که هرساله در حوزه‌های صلح، ادبیات، پزشکی، شیمی و فیزیک و اقتصاد اعطا می‌شود- شبکه جهانی اطلاعات که از طریق اینترنت قابل دستیابی است ۶- احسان- کمدین سیرک- ازبین‌رفته ۷- اصطلاحی در بسکتبال- معدوم ۸- به صورت عمده- بی‌نظم و قاعده- ضمیر اشاره ۹- نوعی هواپیمای جنگی- دستگاهی برای انجام واکنش‌های هسته‌ای ۱۰- فعال- منفذ- سالک ۱۱- قومی ایرانی- برنج‌فروش- خدمتکار پیر- نام آذری ۱۲- فلزی دیرگداز- کبوتر دشتی- باده ۱۳- درس نگارشی- ناگزیر، ناچار- قهوه‌ای مایل به سبز ۱۴- کویر مرکزی ایران- نام سابق کشور کنگو- واحد شمارش یک خانواده ۱۵- سرمربی تیم فوتبال پرسپولیس- جزایر دوگانه خلیج فارس

عمودی:

۱- چاشنی غذایی- پایتخت بیلوروسی- میوه‌ای ملین و اشتهاآور ۲- نوعی از فعل مضارع- عسکر- پیامبر کشتی‌بان ۳- سلسله کریم‌خان- ورزشی با چوب و توپ در زمین چمن- اهل رشت ۴- خیالباف- خبرگزاری جمهوری اسلامی ایران ۵- خمیرمایه- سعادت و خوشبختی- روده تابیده‌شده ۶- درخت زبان‌گنجشک- اظهار همدردی با کسی- بندری در حاشیه دریای خزر ۷- سرزمین هزار لبخند- مانور نظامی ۸- سازگاری- فرمانی نظامی- عنصری از هالوژن‌ها ۹- بالکن- دیدارکردن از جایی ۱۰- مؤسس سلسله مغول‌های ایران- خوش‌آوازه- کتف ۱۱- صوت شگفتی- بیماری مشترک انسان و دام- قسمت پایین لباس ۱۲- چرخ چاه- شهری در استان تهران ۱۳- واپسین- آب‌فشان- دیرفهم ۱۴- خالص- فضای ذهنی- شهرستانی در استان گلستان ۱۵- زمان مطابق با یک رویداد تاریخی- زرد کمرنگ- پروردگار

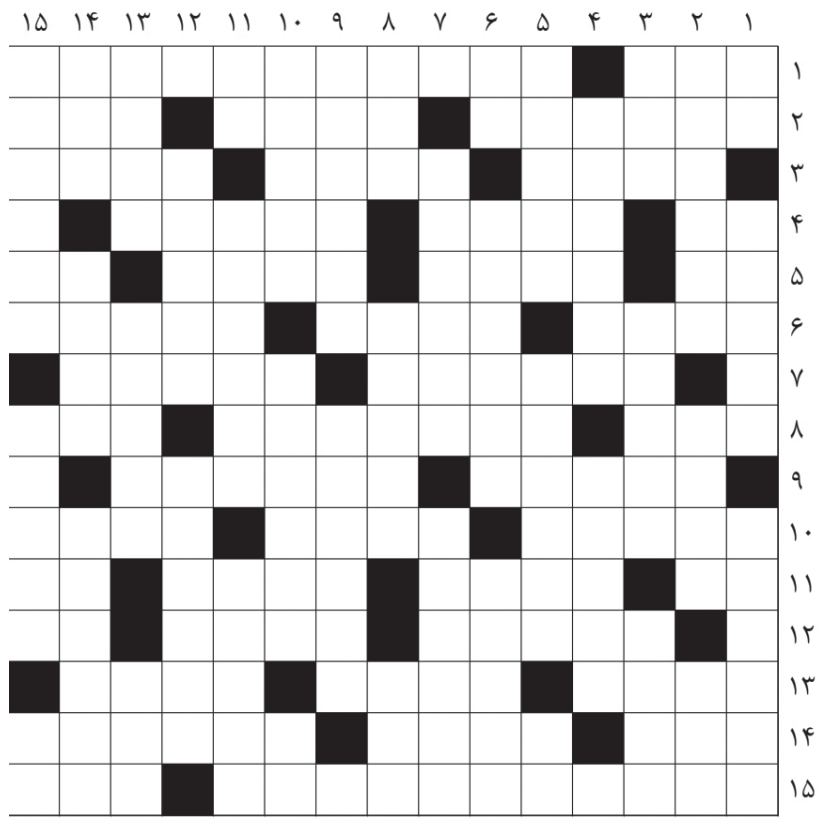

حل سودوکو ۴۱۵۶

۳	۶	۴	۱	۷	۵	۸	۲	۹
۲	۹	۱	۳	۴	۸	۵	۷	۶
۸	۵	۷	۶	۲	۹	۳	۴	۱
۹	۴	۲	۸	۳	۱	۷	۶	۵
۶	۷	۸	۵	۹	۲	۴	۱	۳
۱	۳	۵	۷	۶	۴	۹	۸	۲
۷	۱	۳	۴	۵	۶	۲	۹	۸
۴	۸	۹	۲	۱	۳	۶	۵	۷
۵	۲	۶	۹	۸	۷	۱	۳	۴

۸	۳	۷	۵	۲	۱	۴	۹	۶
۱	۵	۶	۸	۹	۴	۷	۲	۳
۲	۴	۹	۷	۳	۶	۵	۱	۸
۳	۲	۵	۴	۸	۹	۶	۷	۱
۴	۶	۱	۳	۷	۲	۸	۵	۹
۹	۷	۸	۶	۱	۵	۲	۳	۴
۵	۹	۳	۲	۶	۸	۱	۴	۷
۷	۸	۲	۱	۴	۳	۹	۶	۵
۶	۱	۴	۹	۵	۷	۳	۸	۲

حل جدول ۵۱۶۰

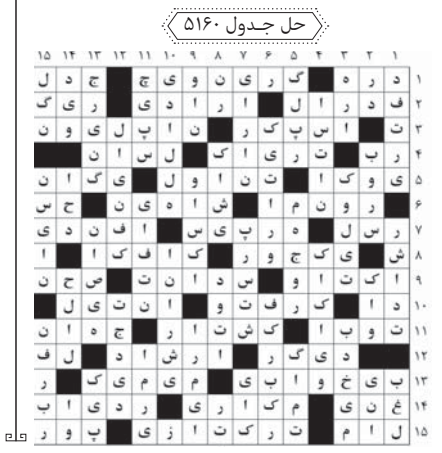

سودوکو سخت ۴۱۵۷

زمان پیشنهادی: ۴۰ دقیقه

قانون‌های حل جدول سودوکو

۱- در هر سطر و ستون باید اعداد یک تا ۹ نوشته شود. بدیهی است که هیچ عددی نباید تکرار شود.

۲- در هر مربع ۳×۳ اعداد یک تا ۹ باید نوشته شود و در نتیجه هیچ عددی نباید تکرار شود.

۹	۴		۱			۶		
		۳	۲				۵	
۶				۸			۴	
			۶					۷
	۶		۳		۹		۸	
۱					۲			
	۳			۹				۴
	۹				۴	۸		
		۸			۳		۱	۹

سودوکو ساده ۴۱۵۷

زمان پیشنهادی: ۲۰ دقیقه

سودوکو

سودوکو Sudoku یک واژه ترکیبی ژاپنی به معنای عددهای بی‌تکرار است و امروزه به جدولی از اعداد گفته می‌شود که به عنوان یک سرگرمی رایج در نشریات کشورهای مختلف به چاپ می‌رسد.

۵	۲	۱		۹			۳	
	۳	۴	۵					
			۳			۵	۴	
۱	۸	۲				۹		
				۸				
		۷				۲	۸	۴
	۴	۳			۹			
					۶	۴	۷	
	۹			۷		۳	۲	۱